

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társzerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fl.

Az élet talizmánja.

Bimbóval hintette be a felébredt természet a tavaszi napsugaraktól melengetett földet. Nem élet még ez a bimbódísz, csak reménye az életnek.

Mi volna a föld ezen remények nélkül? Sivár, rideg pusztaság, melyen forrás nem bugyog, fű nem sarjad, virág nem nyílik s nem ver gyökeret az élet. A bimbó az életreménye, s e remény az élet méhe.

Reményből születik az emberek, a társadalmak és a nemzetek élete is. Lépünk oda a dolgozó emberhez s kérdezzük meg tőle, miért fárad, miért küzdök és emészt magát? Azt fogja mondani: Várom fáradtságom gyümölcsét. Keressük fel a lemondó és önfeláldozó embert s kérdezzük meg, miért rakja áldozatait a lemondás oltárára, azt fogja válaszolni: Várom, hogy oltáromon láng fog kigyulladni, melynek hevétől mások melegedni fognak.

És ha megkérdeznők a harcost, a ki életét teszi kockára a haza védelmében, hogy miért száll szembe a csaták ezernyi veszélyével, az sem tudna mást felelni, csak azt, hogy bízik a győzelemben.

A családanya a gyermek bölcsőjénél, a családapa a gyárak műhelyeiben, a bá-

nyák mélységeiben, a gyermek szülei kórágynál, a társadalmak a munka mezén, az államok a politikai és gazdasági élet versenyében: mind bíznak, mind reménylenek, várnak.

Az Isten két ujjal kormányozza a világot. Az egyik a küzdelem, melylyel az Isten keze az emberi törekvések színhelyül a földet jelöli meg; a másik a remény, melylyel ugyanaz a láthatatlan kéz a küzdő embernek az eget mutatja meg.

Foszszátok meg az emberiséget reményétől, megfosztottátok őt az élettől.

Volt idő tényleg, a mikor az emberiségnek nem volt reménye, s éppen azért élete sem volt. Volt idő, a mikor az emberek nem tudták, hogy tulajdonképpen miért is élnek, miért fáradnak és szenvednek. A nemzetek nem tudták, miért vívják emberirtó nagy harcaikat.

Csak azért, hogy más népeket leigázzanak s viszont más nagyobb és erősebb népektől leigáztassanak? Volt idő, a mikor az emberek kíváncsian kérdezték, hogy miért égnek az istenek oltárain az áldozati lángok? Azért-e, hogy a lángot élesztő ember egy újabb csalódással gazdagabb legyen?

Oltárt emelnek az athéni Areopagon egy ismeretlen Istennek. Ugyan mit

várhatnak, mit remélhetnek attól az Istentől, a kit nem ismernek? Céltalannak, bágyadtnak és hervadónak kell lennie annak az életnek, mely nem tud reménycsillagot tűzni a felette elterülő égre. El kell pusztulnia annak a társadalomnak, mely csak a földet, a küzdelmek színhelyét nézi, de az égre feltekinteni nem tud, vagy nem mer.

El is pusztult volna az a hajótörött, alélt emberiség, ha a kereszténység nem öntött volna beléje új életreményt.

Nem céltalan, nem hiábavaló a munka, a küzdelem és verejték; nem folyik hiába a mártírok vére, nem a szenvedők könnyei. Nem tiporható le büntetlenül az igazság, nem maradhat jutalom nélkül az erény. A gonosznak és a jónak egyenlő osztályrésze nem lehet, eszünk és szívünk tiltakoznak ez ellen. A gonosz jóléte és a jó balsorsa, nem lehet életigazság. Kell egy kiegyenlítő kéznek lennie, mely az élet ellentéteit az osztóigazság mérlege szerint szünteti meg.

Az tanítja ezt, a ki tanításának igazságát feltámadásával pecsételte meg.

Mikor először lépnek a világ elé a názárethi Jézus tanítványai, az apostolok, első szavuk ez: A felfeszített Jézust, a ki feltámadt halottaiból, hirdetjük nektek. Töméredek ember van jelen a zsidók fő-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

A legszebb piros tojás.

— Irta: **Malomszeghy Elek.** —

Lányos ház volt a Kenedyék háza. A család két leányán Emmi és Piroskán kívül, Kenedyné fivérének Szabolcsy Emilnek a lányai is, Irén és Hedvig, a kik korán teljes árvaságra jutottak, a jó szívű Kenedy Gáspárnál nevelkedtek.

Négy lány egy háznál, talán sok áldás is egyszerre, pedig ez a szám még meg is szaporodott egygyel.

Kenedy Gáspár árvaszéki úrnok volt, de két év óta nyugalomban éldegélt bánmezei kis birtokán, melyet szüleitől örökölt s szerény jövedelméhez képest még gyarapított is.

Hosszú hivatal viselése alatt megismerkedett és összeharagkozott Pataky Györggyel, a kivel együtt szolgálta a nemes vármegyét az árvaszék-nél. A két tisztviselő között a legbensőbb baráti viszony fejlődött ki s családjaik is egymással a legszivesebb érintkezésben voltak.

Patakynak csak egy gyermeke volt, Ilus, a kiből a szegény sorsú és kizárólag a tisztviselői fizetésre szoruló szülők minden örömeiket és boldogságukat lelték.

A két családnak fájdalmasan esett a válás, midőn Kenedyék elhagyták a várost s kiköltöztek családi birtokukra, Bánmezőre. Ettől kezdve természetesen az érintkezés is ritkább lett a jó barátok között, ámbar Kenedyék, ha olykor-olykor bejöttek a városba, nem mulasztották el meglátogatni Patakyékat, s viszont ezek szerény jövedelmök határai között, szívesen ragadták meg az alkalmat egy-egy bánmezei kirándulásra.

Alig néhány hónap múlva Kenedyék elköltözködése után Patakyt a téli időszak járványos betegsége, az épp akkor súlyos jelleggel fellépő influenza támadta meg, melyből csakhamar tüdőgyulladás fejlődött ki. A veszedelmes kór az erőteljes férfiút rövid néhány nap alatt sirba vitte.

A nagy csapások és szerencsétlenségek ritkán szoktak egyedül járni. Patakyné férje temetésén meghült, s ugyanaz a betegség, mely férjének az életét kioltotta, őt is elemésztette. Ilus akkor 14 éves volt.

A gyermeklány ott állott az elhagyottság szigetén, melyet az élet árjának hullámai ostromolnak. Nincs nagyobb sorscsapás, nincs fenyegetőbb veszélye az emberi életnek, mint az elhagyottság, a melyet erős kar nem véd, biztos tapasztalat nem óv.

A szegény árva lány helyzete kétségbejött

volt. Szegény sorsú rokonai nem karolhatták fel, azok magok is ezernyi nehézséggel és bajjal küzdtek. Egyetlen támasza Kenedy Gáspár volt, a ki a leány gyámságát is elvállalta. Az őszinte szeretettel övezett gyámleányt Kenedyék magukhoz vették.

Ebben az egyszerű, de megelégedéstől boldog úri házban az árva gyermek barátságos otthonra talált. Gyámszüleinek szeretete némiképp kárpótolta őt a korán nélkülözött szülői szeretet hiányáért, a háznál tartózkodó leányok részéről pedig olyan érzelmekkel találkozott, a minőket azelőtt még nem ismert. Hogy minő a jó testvéri szeretet, azt most először tapasztalta.

A lányok közt alig egy-két évi korkülömbőség volt, így tehát egyszerre serdültek fel. Kenedyék háza híres lett, az ismerősök tréfálva beszéltek: Csak még egy lány kellene a házhoz, akkor azután regényt lehetne írni a hat Kenedy lányról — de persze a regényesség kalandos meséje nélkül.

Bánmezőn nagy munka folyt a házakban. Az a bizonyos asszony munka, a mit a férfiak olyan szörnyen nem szeretnek, a melynek a gyümölcseit azonban annál örömebb élvezik. Tisztogattak, sütöttek és főztek minden házban.

városában. Partusok, médok és perzsák, Mezopotámia, Judea, Kappadócía, Pontus és Ázsia népei. A kik Frigiát, Egiptomot és Libia részeit lakják; római jövevények, kretaiak és arabok. Ezek elé áll Péter apostol és hitet kíván tőlük, hitet a názárethi Jézusban, a kit az Isten feltámasztott, a minek mi mindnyájan tanui vagyunk.

És a földkerekség minden táján az új tan hirdetőinek első szava: Higgyetek a megfeszített Krisztusban, a kit az Isten Úrrá tett a világ felett, feltámasztván őt halottaiból. Ezen a tanításon épül fel az új világrend, mely ezzel a tannal áll, vagy bukik; él, vagy megsemmisül.

Mily tündöklőnek és mily megdönt-hetetlennek kell lennie e tan igazságának, mikor a szemtanuknak, a kik azt hirdetik, annyi rosszindulatú és gyűlölettel telt ember közül senki sem mer ellen mondani! Krisztus és az apostolok ellenségei tovább is égnek a gyűlölettől, erőszakhoz nyulnak, de *nem tagadnak*.

Krisztus feltámadásán sarkallik a mi egész hitünk. De itt már azután arra a megszentelt talajra lépünk, melyen az Isten kezének ég felé mutató újját, az örök élet reményét pillantjuk meg. Krisztusban van reménységünk az életre — írja Szt. Pál.

Igen Krisztusban és Krisztus által van reményünk az életre és csak ő általa.

A remény szent talizmánjával, mely a csüggettség perceiben biztató csillag, a fáradozók közt életbalsam, az áldozatok oltáránál lángszító tápanyag: csak keresztény ember járhat az élet utain. De csak ő él is igazán emberhez méltó, hazát, nemzetet, társadalmat fentartó életet. Gondolata, kezemunkája, önmegtagadása közkinccs, melytől jóléthez jut a család, felvirul a haza. Boldogsága mindig mások boldogságának is a léte alapja.

Csak egy ilyen ember gondoskodása alatt álló családnak, csak ilyen polgárok

nagy tömegéből szervezett nemzetnek van jövője.

Világot boldogító élettartalom csak a keresztény reményben van. Legyen azért a feltámadt Jézusnak, a ki ezzel a szent élettartalommal töltötte meg az emberi nem szívét: Hála, dicséret és dicsőség.

Alleluja!

71.000 korona nyereség. Nem valami hatalmas összeg ez egy város háztartásában, de eléggé jelentékeny arra nézve, hogy belőle városaink a modern városi fejlődés titkába betekintést nyerjenek. Győr szab. kir. város 1899-ben saját házi kezelésébe vette át a városi vízművet. Ennek a szerencsés lépésnek legközvetlenebb eredménye az volt, hogy a vízhiány, mely a város közönségének régtől fogva nagyon sok kellemetlenséget okozott, teljesen megszűnt. De a vízmű vezetősége itt nem állapodott meg, hanem a jövőre tekintve, a környékbeli közkutak szaporításával gondoskodott arról, hogy a város vízszükséglete a legrohamosabb fejlődés mellett is ki legyen elégíthető, sőt a vízpazarlás folytán szükségelt felesleg is biztosították. Ezen elsőrendű cél elérésén kívül a városi vízmű finansziális szempontból is fényesen vált be. Bár a művet terhelő kölcsön után a múlt évi kedvezőtlen pénzügyi viszonyok következtében a kamatfizetési kötelezettség súlyosabb lett, mégis sikerült a jövedelmet akként fokozni, hogy a vízmű 71.027 korona 69 fillér tiszta nyereséget hozott. Ebből 17.000 kor. több évre terjedőleg értékcsökkenésre fordított, 54 ezer korona pedig a városi pénztárba háztartási célokra szállított be. Ehez a csinos összeghez Győr városa egy vállalat révén jutott, mely addig, a mtg nem volt a város házi kezelésében, nem felelt meg a célnak és nem jövedelmezett a városnak. Most közhasznára válik a polgárságnak s gazdag jövedelmi forrását képezi a város háztartásának. Hát ilyen és hasonló közgazdasági tevékenységben rejlik, városaink fejlődésének és virágzásának titka. Az állami támogatás könnyíthet a polgárok terheit — ámbar még ez is kétséges — de a városokat az anyagi felvirulás útján nem viheti előbbre. Az anyagi mizériákkal küzdő városok bizony jól teszik, ha a gazdasági ösvényekre tért városok nyomába lépnek.

Iskoláink és az egyházi vagyon egységes biztosítása.

III.

A biztosításnak az esztergomi és eperjesi minták szerint házi kezelésbe való átvétele csak egy nehézségbe ütközhetik és ez a már jelenleg többféle biztosító társulatokkal fönálló lekött-

padok sorakoztak egymás mellett. Itt telepedett meg az egész társaság, melynek a városból érkező tagjait valóságos megvárásolta a falusi légkörben áradó tavaszi kellem.

Négy fiatalember is volt a társaságban, ezeket a kirándulás kellemé még más varázsgyűrűvel vette körül. A „lányos ház” szép hajadonai mint tavaszi virágszálak illeszkedtek be az ünneplő társaság koszorújába.

Legszébb volt köztük Pataky Ilus. Bársonyos fehér arcán két halványpiros rózsza virult ki, sima homlokát aranyzóke haj szegélyezte, mely dús fürtökben omlott a halantékra. Tiszta kék szeméből csillagsugárhoz hasonló szende fény ragyogott ki, mely inkább vonzott, mint gyujtott. Termete közepmagas, feltűnően szabályos, testtartása könnyed, szinte légies.

A bájos lányka egyszerű perkálruhát viselt, melyet izléses varrás és diszítés tett csinosná. Kenedy gyámleányát épp olyan ruhával látta el, mint saját leányait és feleségének unokáit, de a szerény lányka, a mikor csak tehette egyszerűbben öltözködött, mint a többiek, a kikkel nem akart egy sorba helyezkedni, hogy azok felette jobban tűnhessenek ki.

Azért azt sem vette zokon, hogy a jelen volt fiatalemberek jobbára a Kenedy- és Szabol-

ségünk obligója, és ennek különféle időre esedékes lejáratá. Hogy e sokféle társulat minket a kötelezettségből minden áldozat nélkül ki nem bocsát, magától értetődik, hiszen ezeket is, mint minden más pénzintézetet nem az önzetlen idealizmus, de csakis a számító önérdék hozta létre, és egy fillért sem kockáztatnának a közjóért, ha üzletük után dús jövedelmet nem remélnének.

De ez elől ki nem térhet a kath. iskolaegyesület sem, ha az egységes biztosítás lebonyolításával a magas püspöki kar őt bízná meg, tehát számot vetett ezzel ő is, és ha a kérdés ezen legnehezebb oldalának megoldására a fennálló kölcsönös érdekek kellő és tapintatos megóvásával képesnek tartja magát, — ismervé azt a sok kitűnő szellemi erőt, mely az egyházmegyék központjaiban alkalmazva van — miért nem remélhetnők, hogy e nehéz feladattal az egyes egyházmegyék is sikerrel mérkőzhetnének meg?

Jelenleg az országos kath. iskolaegyesület tervezetének főpontja: az egységes biztosítás jogügyletét, illetve a szerződést a már betervezett ajánlatok alapján megkötni a legkedvezőbb ajánlatot tevő társulattal, és ennek a magas püspöki kar által történt megerősítése után a kialakított biztosítási jutalék kezelését, kiosztását stb. stb. az e célra szervezés alatt álló központi irodára bízni.

Ezen központi iroda szervezetét és munkakörét még nem ismerjük ugyan, de azt tudjuk, hogy mint minden emberi műnek, úgy a centralizáció és a decentralizációnak is meg van a maga jó és rossz oldala, a tapasztalat legalább arra tanított meg minket, hogy akár a szellemi, akár az anyagi erőknél egyetlen központ általi felszívása egészségtelen állapotokat teremt, mert mi-alatt a központ túlteng, a periferiák sorvadnak, tehát már ez oknál fogva is ezen fontos ügynél is talán legcélszerűbb lenne az általam contempnlált decentralizáció, központi irányítással és felügyelettel.

Tagadhatatlan, hogy Budapest gócpontja úgy az intellectuális, mint az anyagi tőkének, de ha végig olvasom akár a Szt. István társulat, Pázmány egyesület, akár a kath. tanügyi Tanács és Országos kath. iskolaegyesület, akár a kath. Népszövetség üléseit, csekély kivétellel mindig ugyanazon nevekkel találkozom. Kérdem, ezen neves urak, kanonokok, tanárok, lelkészek, írók, egyesületi elnökök hivatásbeli elfoglaltságuk mellett képesek lesznek-e egy nagy ország ily ágas-bogas ügyét ott a központban oly részleghajlatlanság és tudással vezetni, az egyházmegyék díjai után esedékes jutalékokat akkép elosztani, az egyes segélyre szorult

csy-lányokat árasztották el hizelgő bókjaikkal és kedveskedésekkel, míg vele alig törődtek.

Pataky Ilus ezt természetesnek találta. Mert elvégre a Kenedy- és Szabolcsy-lányok is szemrevaló teremtések voltak, s azonkívül mindenik mögött 25—30 ezer koronás hozomány húzódtott meg.

Kisbéry Ákos, egy alacsonyabb rangú pénzügyi tisztviselő fiát, a ki akkor IV. éves joghallgató volt, bántotta az a hidegebb modor, melyet társai Pataky Ilus iránt tanusítottak. Miért érdemel ez a bájos, szerény lányka kevesebb figyelmet és becsülést, mint a többiek? — Azért mert árva és szegény? Hát bűn árvának és szegénynek lenni?

Azért is beállítottam őt — mondotta magában — a társaság központjába. És meg is tette. Olyan ügyesen irányította a társalkodást, hogy Pataky Ilussal a többieknek is, akarva, nem akarva foglalkozniok kellett.

Uzonna után a leányok diszesen felpántlikázott kosárákban asztalra rakták a megfestett húsvéti tojásokat, melyekből a vendégek egyet-egyét kiválasztottak és magukkal vitték emlékül.

— Szeretném a legszebbet kivenni — mondotta Kisbéry Ákos — midőn csak úgy láttatlanba az egyik kosárka után nyúlt. A kezébe került piros tojás az volt felkarcolva: „Ilus.”

hitközségek ezt ne kifogásolják? De tegyük föl, hogy a Központi iroda főleg több világi szakember bevonásával összes feladatának és a vidék minden jogos igényeinek megfelelné, mire való akkor a fentnevezett biztosító társulatokkal folyamatban álló alkudozás holmi 15—20% jutalékért? Vegye az iroda az egész biztosítási ügyet a saját kezébe, és akkor szívesen szavazom meg neki azt a Társulatoktól följánlott akár egész 15—20% — csak maradjon az üzlet többi 75—80% a szegény iskolák fejlesztésére.

Ha nem, az egész biztosítási ügyet sokkal célirányosabb és gyümölcsözőbben látom az egyes egyházmegyéék kezeiben. Meglehet hogy tévedek, mert új intézmények létesítésénél a célszerűségi szempontok mérlegelése a legnehezebb feladatok egyike, éppen azért, a midőn oly nagy horderejű ügyről van szó, annak csak hasznára lett volna, ha valaki ezt előbb tanügyi szaklapokban szakemberek discussiója alá bocsátotta volna.

Mihály József,
egyhm. főtanfelügyelő.

Félszázados gazdasági munka.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság ez évi március hó 13-án fejezte be üzleti működésének ötvenedik évét.

A Társaság alapítása abba az időbe esik, a mikor Magyarország nem csak politikailag elnyomott volt, hanem gazdaságilag is siralmas állapotban tengődött.

A legjobb hazafiak, úgy mint Deák Ferenc, báró Eötvös József, gróf Apponyi György, gróf Károlyi György, Ürményi József, báró Sennyey Pál társulva az akkori közgazdasági élet kapacitásaival, Lévay Henrik, Harkányi Frigyes s más előkelőségekkel, 1857 július 15-én elhatározták a Társaság megalkotását és számtalan akadály legyőzése után a magyar biztosítási ügyet nyelbe ütötték, úgy hogy a Társaság 1858 március 13-án közhasznú működését megkezdte.

Felesleges lenne ennek a nagyszabású közgazdasági munkának részletezésébe bocsátkozni, ismeri azt az egész ország. Annyit azonban talán még sem lesz érdektelen felemlíteni, hogy az alapításkor jegyzett 6,000,000 részvény — alaptőkéből, a különféle biztosítéki alapok összegeiben 135 milliót meghaladó vagyon keletkezett. Egy-egy évi nyereség jóval túl megy az egy millió koronán, így pl. az 1907-ik évről a Társaság 1,235,146 kor. tiszta nyereséget mutat ki.

A Társaság az emlékezetes évforduló alkalmából évkönyvet adott ki, melyben kegyelettel

— Kívánsága nem teljesült, — jegyezte meg Pataky Ilka kissé elpirulva — éppen azt vette ki, a mely legkevésbé sikerült. . . .

— Emlékl ez is kedves lesz — vélte Ákos — s az emlék, a mely kedves, szép is.

*

Három év mult el a bánmezői húsvéti mulatság óta. Kisbéry Ákos ügyvédi irodát nyitott s mint a gróf Tarnay-féle uradalom ügyésze kedvező anyagi viszonyok közé jutott.

A létalapítás gondolai között ifjúkori élményeit is elfelejtette. De midőn már biztos részparton állott és érezni kezdte, hogy a nehéz gondok megszűnése után most már az élet egyoldalúságát kellene megszüntetni, gondolatai vissza szálltak régi emlékeihez.

Fölnyitotta iromány-ládikáját s kotorászott a régi levelek, emléksorok s ajándéktárgyak között. Akkor került kezébe az a piros tojás, az Ilus nevével. Egy pillanat alatt szíve felmelegedett, képzelete szárnyat bontott, lelke előtt egy kép lebbent meg, mely mindig ragyogóbb, mindig káprázatosabb színekben mutatkozott: a Pataky Ilus képe.

A fiatal ügyvéd gyorsan számolt magával és helyzetével. Mint komoly, okos férfi ügyesen

emlékszik meg az alapító férfiak érdemeiről, a kiknek pompás kivitelű arcképei igazi diszmvé teszik a könyvet. Ezenkívül 500,000 koronás alapítványt tett, mely örök időkhig hirdetni fogja a Társaság virágzó anyagi erejét és áldozatkész-ségét.

Az erről szóló alapító levelből érdemesnek tartjuk kiemelni a következő okulásra és lelkesítő buzdításra alkalmas részleteket:

„Isten nevében!

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság közhasznú működésének ötvenedik évfordulóján hálás kegyelettel áldoz ama dicső hazafiak soha el nem múltó emlékének, kik a Társaságot a hazai közgazdaság erősségéül, a magyar nemzet szolgálatára megállapították s közérdekért buzgó lelkesedésükkel a fejlődés, a virágzás és a nagyság útjaira vezették. Így érte el a Társaság sikereit, így gyökeresedett meg szilárdra és lett nagygyá a hazában, s így vivhatott ki magyar nevének a haza határain túl is tiszteletet.

Áthatva e tudattól, újabb jelöl annak, hogy a nemzet közbizalmát nem csupán üzleti kötelmei teljesítésével szolgálja, hanem közérdekű önkéntes áldozatokkal is meghálálni törekszik: a Társaság félszázados örömmünepének emlékeztére oly örök tőkealapot létesít, melynek jövedelméből a nemzeti és emberbaráti közcélok, fennállása óta szokásos s ezután is gyakorlatban maradó adakozásain felül, évenként még egy-egy jelentékenyebb külön adománnyal is támogathatja.

E végből a Társaság működése megkezdésének mai, ötvenedik évforduló napján az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság félszázados alapja” címen 500,000 kor., azaz ötszáz ezer korona összegű tőkét, kizárólag közcélú rendeltetéssel, saját vagyonától elkülönít s azt a Társaság minden kötelezettségétől mentes, tehát részvényesei minden igényétől is érinthetetlen örök alapítvány jellegével ruhazza fel.

Az alap rendeltetése, hogy tőkéjének minden egy évi összes kamatjévédelme, lehetőleg egy összegben, mint a Társaság adománya, esetleg mint alapítványa évenként egy-egy a magyar nemzeti kultúra, vagy a hazai közjótékonyosság körébe tartozó közcélra fordíttassék.

A társaság jelenlegi kormányzó testülete: *Választmány*: Csekonicz Endre gróf elnök, Baich Milan báró, Bánffy György gróf, Batthyány István gróf, Darier Henrik, Deutsch Sándor, Erdődy Rudolf gróf, Gerliczy Ferenc báró, Goldberger Berthold, Harkányi János báró, Karátsonyi Jenő gróf, Korniss Károly gróf, Libits Adolf, Schoeller Pál lovag, Szegedy György, Szitányi Géza, Uecht-

kipuhatolta Kenedyék gyámleányának érzelmeit s egy szép napon megkérte Pataky Ilus kezét.

Mikor aztán bevezette kényelmes uri otthonába ifjú feleségét, az első ajándék, a mivel a bájos asszonykának kedveskedett, egy felpántlikázott ezüst kosárka volt, s ebben a bánmezői húsvéti piros tojás.

— Hiszi-e gyöngyöm — kérdezte a meglepett asszonytól — hogy én Bánmezőről a legszebb húsvéti tojást vittem magammal emléklül?

Ilus nem felelt, de a szeméből kihullott örömköncsepp kifejezte, hogy a három év előtti húsvéthétfőre ő is boldogan emlékszik vissza.

Az összevarrott szív.

Alig hihető orvosi sikerről számolnak be a newyorki lapok. Azt írják ugyanis, hogy egy Jugpes nevű atlétát késsel szíven szúrtak és a kórházba szállították, hol az orvosok merész műtétet hajtottak végre rajta. Összevarrták a szívet s pár napi pihenés után az atléta behegedt sebbel hagyta el a kórházat.

Igy tehát már nem csak a lelki szívek tépéseit lehet összevarrni, hanem a testiekét is. De azért a lelki szívek összevarrása mégis csak nehezebb dolog. Merészebb és ügyesebb műtét kell hozzá. . .

ritz Zsigmond báró, Wenckheim Frigyes gróf, Zichy János gróf. — *Igazgatóság*: Harkányi Frigyes báró, Ormody Vilmos, László Zsigmond, Szende Károly, Zichy Nándor gróf. Balaban Adolf igazgató. — *Felügyelő-bizottság*: Berzeviczy Albert, Burchard-Béla-vary Konrad, Hajós József, Németh Titusz, Radvánszky Géza báró.

Isten áldása kísérje továbbra is a jubiláló Társaságot a fejlődés, virágzás és nagyság útain!

Ujdonságok.

Lapunk t. olvasó közönségének boldog húsvéti ünnepeket kívánunk!

A nagy hét Nyitrán. Az időjárás tavaszi kellemei nélkül, de a katolikus hitélet verőfényében folyt le városunkban a nagy hét, az ő lélekemelő szertartásaival. Az irtalmas nővérek templomában *Drebitka* Ferenc, jézustársasági atya, kalocsai főgymn. tanár virágvasárnapról kezdve nagypéntekig bezárólag mindennap tartalmas konferencia beszédekkel mélyítette a hitbeli meggyőződés és a vallásos élet alapjait a templomot szüntől megölt hallgatóság lelkében. A gyónató székek körül az egész héten át élénk mozgás keletkezett. A vári székesegyházban nagycsütörtökön dr. Lányi József tinini felsz. püspök és főrendiházi tag végezte az ünnepi nagy misével kapcsolatosan az olajszentelés és lábmosás szertartását. Nagypénteken a templomok szent sirjaihoz zárandokló közönség hullámszája élénkítette meg a csendes utcákat. Este hét órakor a nyitrai egyházi zeneegylet az alsóvárosi plébánia templomban Haydn „Krisztus hét szava a keresztfán” oratóriumát adta elő. A feltámadási körmenetnek, melyet a székesegyházban *Czeizel* Gábor nagyprepost vezetett, borongós, de enyhe idő kedvezett.

Az intézetek tanulóifjúsága még a nagy hét előtt végezte lelkigyakorlatait. A főgymnasium tanulóinak ajtatosságában a tanári kar is példás és épületes buzgósággal vett részt.

Személyi hír. Dr. Lányi József tinini felsz. püspök, nagyvárad kanonok, a ki Nyitrán a nagycsütörtöki és nagypénteki szertartásokat végezte, f. h. 17-én visszautazott Nagyváradra.

A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület kitüntetés. Szép és a maga nemében páratlan kitüntetés érte a Nyitramegyei Gazdasági Egyesületet ügyvezető elnöke, *Mezey* Gyula személyében, a kit a képviselőház által az önálló nemzeti bank előkészítésére kiküldött bizottság *szakértőnek* hívott meg. Arról tanuskodik ez a meghívás, hogy a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület érdemes ügyvezető elnökének gazdasági szaktudása immár országsszerte ismeretes s a legelőkelőbb parlamenti körökben is tekintélynek örvend. — A szakértők meghallgatását május első felében kezdi meg a bizottság és pedig bizonyos turnusokban.

Eljegyzés. *Vadász* Ferenc az Érsekújvár és Vidéke szerkesztője jegyet váltott *Dukesz* Margit kisasszonnyal Léván.

Adományok. *Fábián* János pozsonyi kanonok, volt érsekújvári plébános az érsekújvári Sz. József-Óvoda Egyesületnek 835 koronát adományozott. — A mocsonoki esperesi kerület papsága nagy hét hétfőjén tartott lelki gyakorlata alkalmából a kath. sajtóegyesület javára 110 kor.-t adományozott. A nemes célra adakoztak: *Bartossik* Antal dr. t. kanonok 25 kor. *Pulmann* János dr. ker. alesperes, *Drexler* Ignác t. alesperes, *Schwertsig* Antal pléb. 20—20 kor. *Velcsey* Antal pléb. 5 kor. *Cseffalvay* Aladár pléb. 7 kor. *Bergendy* István mocsonoki s. lelkész 10 kor. *Kelecsényi* Antal kántortanító 3 kor.

A nyitrai kath. legényegylet jelentése. Fennállásának 25 éves jubileuma alkalmából terjedelmes füzet jelent meg az egyletről. Kezünkbe véve azt, a hosszú mult történetét kerestük benne. A volt vezetők tudását, szorgalmát, egyszerűségét igazoló adatokat. Az egylet fentartását követelő célok elért eredményeit. Erről — talán finánciális okból, talán szerénységéből — nem szól a jelentés. A jelen nem vonható felelősségre a multért, legkevésbé, ha oly szép, mint a kath.

legényegylet jelene. Az 1907-re, illetve az utolsó évekre vonatkozó adatok céltudatos törekvésekről tesznek tanúságot kicsiben és nagyban. A vezetőség Kólping szellemében haladt előre s nem rajta mult, ha itt-ott kevesebb eredménnyel, mint az várható volna. A vallásosság apolására hetenkint vallásérkölszi oktatásokat, husvétkor lelki-gyakorlatokat tartott. Hétfőn estenkint műveltségképző előadásokat rendezett, melyekben az egyházi és világi értelmiségünk jelei közreműködtek. Kedden estenkint a rendes tagok heti összejövetelei voltak az egyleti élet sok napi kérdésének elintézésére. Az előadások később szabad lyceum néven folytak s a celtől kissé eltérve inkább a magasabb értelmiséghez tartozó közügyet vettek figyelembe. A tagok kiképzése végett rendes tanórák tartattak a könyvtelből, ügyiratokból s az ezekből. Az év vege felé takarékegylet alakult az egyletben. Az elnök névnapja s az 1906. munkakiállítás nyert érme kiosztása alkalmából, azonkívül öt ízben ünnepélyt és mulatságot rendezett az egylet. Okt. 19-én és 20-án nagy fényűző város és vidék impozáns részvételével ünnepelte meg a 25 éves jubileumot. Az év folyamán kibővítette a házat. Fontos adat továbbá a tanoncotthon létesítése, melylyel rég óhajtott intézmény honosult meg Nyitrán. Hasznos dolog volt a jubileummal kapcsolatban rendezett munkakiállítás s az ennek tárgyaiból eszközölt karácsonyi vásár, mely 1054-16 kor. tiszta jövedelmet hozott a tanoncotthonnak. A jelentés pontosan beszámol azután az egyleti bevételekről és kiadásokról, melyek 14,934-15 kor. tehermentes vagyonnal zárdtak. Az egyletnek 68 pártoló és 43 rendes tagja volt az év végén. Az egylet történetében érdekes veszteség marad gróf Batthyány Vilmos dr. püspök coadjutor, egyleti elnök lemondása, kinek 7 évi vezetése alatt virágzóvá fejlődött az egyesület. Ő építtetett az egyletnek megfelelő házat, az ő érdeme a tanoncotthon létesítése, az iparkiallítás és a karácsonyi vásár sikere. Hozzá tesszük, a miről a jelentés hallgat, hogy az élénk tevékenységben az elnök jobb keze s minden ügynek mozgató eleme *Filkorn Jenő* s. lelkész, kinek ott maradásában a föllendült tevékenység biztosítékát látjuk a jövőre nézve is. A vasárnap lefolyt közgyűlésen különben új elnököt kapott az elárult egylet Kútvászer István kanonok személyében, kire egy újabb kor szép föladatai várnak az egyletben.

Elítelt ügyvéd. *Veszelszky Ferenc* ügyvédet, a szenczi kerület volt képviselőjét a nyitrai törvényszéknél lefolyt nemzetiségi bünpereből kifolyólag a pozsonyi ügyvédi kamara, mint fegyelmi bíróság 1000 korona pénzbüntetés 500 korona költség megfizetésére ítélte el.

Mozi Nyitrán. Engel Samu a piarista utcában budapesti stílusú mozgófénykép színházat, jellegzetes néven „mozit“ építtet. Valószínű, hogy a legnagyobb mozi maga a tulajdonos lesz, a kit onnét a deficit fog kimoztatni.

Feminista előadás Nyitrán. Bédy-Schwimmer Rózsa, mint a budapesti központi feminista mozgalom kiküldöttje, Nyitrán, a városi színház nagytermében e hó 12-én tartotta meg „Mi a feminizmus célja“ cím alatt már hetekkel ezelőtt hirdetett előadását. Tagadhatatlan, hogy az előadó rutinos, ügyes eszmemenetű és szellemes hölgy, a ki agítáló körútjában jó szolgálatokat tesz ügyének, amde a nyitrai közönség, különösen pedig a hölgyközönség meglehetősen higgadtan fogadta előadását, s hála a közérdekért lelkesülő társadalmunknak, mondhatjuk, hogy nyitrai szereplése kudarcot vallott. Maga az előadás a már közismert mederben folyt, s az előadó mindenek előtt a nem gvalléros fogadtatás s a helyi sajtó ellen kel ki. Az eltemetett igazságot óhajta feltámasztani s bár egyoldalúlag, sok túlzással, de ügyes és hatásos szóoklaltal kesergett a nő elhagyatottsága és szomorú helyzete felett. Hosszasan értekezett a proletár, polgári és arisztokrata nő mai helyzetéről, s minden téren a férfivel való egyenrangúsítást kíván, a melynek leghatásosabb eszköze a női mozgalomban látja, mint a mely mozgalom, eltérőleg az ellene hangoztatott más téves véleményektől, minden osztály, felekezet és rang egyetemes nőinek az érdeke s munkája a társadalom tökéletesebb kialakulásáért folyik. A proletár nő csak egyes téren boldogul, a mestersegek pályája teljesen el van zárva előtte; a polgári nő szintén minden téren háttérbe szorult, s kiképzésére mindenkor sokkal kevesebb fordítottak, mint a férfira s végre az arisztokrata nő, bár nagy dominium ura s szakaknak ad kenyeret, sokkal kevesebb, sőt mondhatni semmi politikai jo-

got nem élvez s e téren alantabb áll legutolsó férfi bérésénél. Bár a nők a hazaszeretben egyformák a férfakkal, még sem rendelkeznek a házról s meg vannak fosztva minden politikai jogtól s azért kívánja, hogy minden nő jogot nyerjen, egyenlőt a férfakkal s ezen jog megalkuvást nem tűró kiküzdésére a feminista mozgalom szolgál. Meg van győződve, hogy a joggal bíró, öntudatos asszonyoknál van a legjobb családi élet s bár a nőmozgalom nem agítál a házasság ellen, mégis azon törekszik, hogy ez ne mesterséges, hanem természetes módon épüljön fel, s abban egyenlő jogú emberek egyesüljenek.

A mai állapot nem a szereteten alapul, hanem az anyagi szempont az irányadó. Bűszke férfiak nincsenek s mindannyian csak az anyagi nézőpontokból indulnak ki. A lányok választási joga korlátozva van. Az anyák maguk tanítják leányukat a férfiak elleni alnokságra s az általánosan elterjedt férjfogdosástól a feminizmus lesz hivatott megtisztítani a társadalmat. Előadása végre oda konkludál, hogy minden nő foglalkozása, ismerete alapján gazdaságilag független legyen, ez által kenyerét maga keresse meg s a férfakkal való jogegyenlőséget élvezzen minden tekintetben s így a politikai jogokban is. — Már delet ütött, mire előadásának azon részéhez ért, a hol a nők választójoga mellett tört lándzsát. A teremben egybegyűlt szociáldemokraták sorai közül egy-egy erősebb tüntető hang hallatszott, de a készülődő tüntetés az előadás hirtelen befejezésével abban maradt. Most a replikákra került a sor. Elsőnek *Dr. Szathmáry István* vármegyei aljegyző szólalt fel. Tárnyilagos és talpraesett fejtegetésével sorban döntötte meg a feminizmus elhangzott tévtanait s a hallgatóság valószínű lelkesezése s szünni nem akaró helyeslése kísérte minden szavát. *Steiner Gyula* ny. vármegyei főjegyző magas színvonalon álló, tudományos fejtegetése is nagy sikert ért el s e két férfiú valóban szellemesen világtotta meg a feminizmus valódi célját s a nagy számmal megjelent nagyobb részt laikus hallgató közönség előtt a feminista apostol előadását valódi értékére szállította leg. Már oszladozni kezdett a publikum, midőn Stark Dezső orvostanhallgató is megpróbálkozott egy felszólalással, de nagyon kevés sikerrel, mert akadozó beszéde annyira alacsony szintjén mozgott, hogy a közönség legnagyobb része nem is tartotta érdemesnek a meghallgatásra, a mit távozásával dokumentált. A feminizmus ezen előadása alkalmával kellemsen tapasztaltuk, hogy a nyitrai intelligens közönség sorában annak tanai fogékony talajra nem találtak s nem hiszik, hogy a női apostolok a szerzett tapasztalatok után még egy újabb próbálkozásra kedvet kaptak volna.

Uj iparfelügyelő. A kereskedelmi miniszter *Kram Antal* kir. ipari segédfelügyelőt szolgálati érdekből Nyitrára helyezte át és az itteni kerületi iparfelügyelői hivatal vezetésével ideiglenesen megbízta.

A nyitrai rendőrség tevékenysége. *Rédeky Géza*, Nyitra város rendőrkapitánya közzetette a város rendőrkapitányi hivatalának 1907. évi tevékenységéről és ügyforgalmáról szóló kimutatást.

A személyes vagyonbiztonság az 1907. évben a rendőrkapitány kijelentése szerint kielégítő volt. A rendőrség tudomására jutott bűncselekmények közül 189 esetben fejeztetett be a rendőri nyomozás. Ezek közül az ember élete és testi épsége ellen 30 cselekmény irányult. A vagyon elleni bűncselekmények száma 228 volt. Elég nagy szám.

Kihágás miatt feljelentetett 1007 esetben 1314 egyén, jogérvényesen elítéltetett 846 egyén, 679 férfi, 167 nő.

A rendőrkapitányi hivatalba az 1907. évben 10,910 ügydarab érkezett, mely mind elintéztetett.

Helybeli lakosok lakásváltoztatása 5349 esetben jelentetett be. A szállókban 7831 belföldi és 407 külföldi vendég lakott.

Közfogyasztásra levágatott 4811 darab szarvasmarha és juh s 2614 darab sertés. Kényszerűvágatás 41 esetben vált szükségessé. Az országos vásárokról felhajtott szarvasmarha: 13,729, eladatott 4277; ló: 7235 darab, eladatott 1521; sertés: 1528, eladatott 537.

Olvasva a személy- és vagyonbiztonság ellen elkövetett bűncselekmények, továbbá a kihágási esetek statisztikáját, nem egy könnyen mondanánk

a közrend állapotát kielégítőnek; hogy azonban a rendőrség az adott viszonyok és körülmények között kielégítő szolgálatot teljesített, azt készséggel elismerjük.

Grosz Manó gyilkosát — ki nem nyomozták. Nehány nap előtt az a hír terjedt el Nyitrán, hogy a 3—4 év előtt rablógyilkosság áldozatául esett Grosz Manó nyitrai gazdag háztulajdonos gyilkosának nyomában jár a városi rendőrség. Utána jártunk a dolognak s úgy értesültünk, hogy a hír nem felel meg a valóságnak. A tettes személyét még mindig sűrű homály fedi.

A városi tisztviselők mellékfoglalkozása. A belügyminiszter e napokan rendeletet intézett Nyitra város tanácsához, a melyben elrendeli, hogy a városi tisztviselők minden mellékfoglalkozást, különösen pedig a pénzintézeteknél felügyelő-bizottsági, igazgatósági tagságot, valamint iparvállalatoknál és részvénytársaságoknál hasonló bizalmi tisztséget csak a képviselőtestület engedélyével viselhetnek. Mindazon tisztviselők tehát, a kik ily tisztséget, vagy bármily mellékfoglalkozást a képviselőtestület engedélye nélkül viseltek és üztek, tartoznak az erre vonatkozó engedélyt rövid határidőn belül megszerezni. Kiemeli a miniszteri rendelet, hogy mellékfoglalkozás üzése esetén is a városi tisztviselők hivatalos óráikat pontosan betartani kötelesek s e tekintetben a mellékfoglalkozás teendői miatt ezeket megrövidíteni, vagy be nem tartani tilos.

Az első fürdőjelentés. Alig hihető, hogy van magyarországi fürdő is, a melynek ápr. havában már 500-ra szaporodott a vendég létszáma. *Pöstyén* jöltevo forrásait tényleg mindjobban megkedveli a közönség, aminek legjobb jele, hogy ez a modern igényeket kielégítő fürdőhely utat ör magának nemcsak a magyar közönség között, hanem a sokkal nehezebben meghódítható külföldön is. Pöstyénben nemcsak kitűnő források vannak, a melyek a csuvt, közsvényt és más csont és izombajokot jobban gyógyítják minden csodaszernél, de vannak európai stílusú, modern szállók jó konyhával, rendezett szép sétányok, a hol az üdülni vágyó ember is jól érzi magát és szórakozást is talál. Az idén a közönség védgát műveket emelt a Vág kiöntései ellen, a melynek koronáján pompás sétányok lesznek.

A betegpénztárak és az orvosok. Az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító pénztár elnöksége folyó hó 10-ikén tartott ülésében tárgyalta a beérkezett orvosi ügyeket és hozzájárult a kassai, losonci, soproni nagykárolyi és hódmezővásárhelyi helyi pénztárak által létesített megállapodásokhoz, mint a melyek az országos pénztár által megajánlott keretekben mozognak. Hozzájárult az elnökség egyes pénztárak azon határozataihoz, hogy a lemondások folytán megüresedett orvosi állásokra pályázatot irnak ki, s egyúttal felhívta azokat a pénztárakat, melyeknél az orvosi ellátás nehézségekre ütközik, hogy a határozati javaslatában megszabott keretekben mozgó díjazással szintén irjanak ki fix orvosi állásokra pályázatot. Az elnökség konstatalta azt is, hogy a 24 jóváhagyott egyezséggel mintegy 400,000 tagnak — a tagok nagyobbik felének — gyógyellátása már bekés megegyezéssel biztosítva van.

Népakadémia. A nagytapolcsányi kath. legényegylet elnöksége a város intelligenciájának levonásával népakadémikus jellegű sorozatos előadásokat rendezett. Az előadásokból kiváltak a következők: *Klacsó Gyöző* polg. isk. tanár A világ teremtése, *Kant Laplace* elmélete; *Abraham Geró* polg. isk. tanár Az ősmagyarok hitélete; *Tomann Rezső* ny. főszolgabíró Igazságok s jellemzések a közélet köréből; *Passitka* Vilmos karnagy Tudományos apróságok, a legújabb technikai vívmányok; *Petrás Lajos* segéd-lelkész A hit és tudás, a természettudósok hite; továbbá vitetőkép előadásban bemutatta az egylet vezetősége a Katakombákat, Olaszországot, Párist és Indiát. Az előadások, melyeket mindvégig nagy közönség látogatott, mult vasárnap f. hó 12-én fejeződtek be.

A nyitrai vörös-kereszt főkegylet elnökei: *Czech József* ezredes, dandárparancsnok és dr. *Thuróczy* Károlyné szül. *Tóth* Erzsébet; alelnökök: *Sándor Géza* és *Pongrácz Kálmánné*; jegyzője: dr. *Ótvös Béla*; pénztárnoka: *Csernyánszky Lajos*; orvosa: dr. *Thuróczy* Károly kir. tanácsos. A főkegylet tagállománya volt 19 alapító, 60 húszkora és 114 rendes tag, míg vagyona a mult év végén 6220 korona 81 fillérre emelkedett. Figyelemre méltó jelét képezi a főkegyleti választmány buzgó utánjárásának és lau-

kadatlan fázadozásának, hogy a vágújhegyi, miavai, szeniczi, szakolcai és vágsellyei járásek területén összesen 82 községet sikerült bevonnai évdiás tagjainak kötelekibe s állandó szívélyes összeköttetést tart fenn a nyitrai honvéd tisztkarral. A főkegyleti tisztkar tagjai nemes úgyszeretettel teljesítették köteleküket s e helyütt felemlítjük, hogy dr. *Ótvös Béla*, a ki a főkegyletnek öt éven át volt jegyzője, a f. évi január hó 18-án tartott közgyűlésen állásáról való lemondását bejelentette, a mit a közgyűlés a távozó jegyző érdemeinek jegyzőkönyvbe történt megörökítése mellett vett tudomásul. Helyébe a jegyzői tisztségre ifj. *Rácz István* vármegyei aljegyző választott meg.

A trencsénmegyei jegyzők hivatalos lapja. A trencsénmegyei községi és körjegyzők egyesületének f. hó 5-én tartott évi közgyűlése a Vágvölgyi Lapot jelölte ki az egyesület hivatalos közlönyévé, melyet az alapszabályok értelmében minden egyesületi tag járattani köteles.

Macska veszedelem. Privigyén a mult heten szigoruan megbüntetett a közigazgatási hatóság egy odavaló vállalkozó szellemű asszonyt, a ki a privigyei macskák valóságos réme volt. Napnap után bámulatos kitartással, leleményességgel és furfangal tartott rájuk hajtóvadászatot s a keze közé került áldozatokat könyörtelenül kivégezte, szakszerűen feldolgozta, valóságos kis mézszárszéket nyitott s szegénysorsu napszámos embereknek nyúlhús gyanánt árulta. Sok selymes-szörű, doromboló cica tűnt már el ily módon s kebelezett be a rászédett vevők által, de végre is kiszült a turpisság s ismét kiderült az üldözött cicák napja. Ugyanis az egyik vevőnek, a ki épen egy kövér hátsó „nyúlfertályt” vásárolt, feltűnt a „nyúl” különös alakú farka, vizsgálódni kezdett s csakhamar napfényre került a családság s ezzel kapcsolatban a hosszabb idő óta üzött visszaélés is. Bár az árusítónót szigoruan megbüntették, a fogyasztók gyomrát még hosszabb ideig megfekszi a macskahús.

Elgázolás. Szkladana Katalin nyitrai napszámosnő. e hó 14-én a római katolikus temető melletti kavicsbánya gödrökben részegen feküdt. Ép ekkor arra ment kocsijával Kugbics István kocsis, s az útban fekvő nő testén, akit nem vett észre, oly szerencsétlenül gázolt át, hogy azt súlyosan sebesült állapotban a vármegyei kózkórházba kellett szállítani.

Hurokra került betörők. Még febr. 22-23-ka közti éjjel ismeretlen tettesek betörték Reiek Adolf, nyitrai Szentistván-tér 3. sz. alatti lakós pincéjébe s onnan nagy mennyiségű élelmiszert loptak. E napokban Fábr János 16 éves és Schneider József 17 éves nyitrai cipésztanoncok valami csekély ok miatt összekulömböztek, s a veszekedés hevében egymásra kikiabálták az elkövetett bűnt, a minek alapján átadták a büntető bíróságnak.

Megvadult lovak. Ágh János, a Roth testvérek nyitrai cég kocsis, e hó 16-ikán szalmával megrakott szekérral ment az üregi úton, e közben lovai valamitől megbokrosodtak és örült vágatással iramodtak, magukkal ragadva a megrakott szekeret és a kocsisat. A vágató lovak elől hanyat-homlok menekült a járókelő utcai nép, s nem találkozott senki, a ki a megvadult állatokat feltartóztatta volna. A gyár-utcánál végre neki mentek az ott álló Szent János szobornak, azt feldöntötték és teljesen összetörték, s csak itt sikerült nagy nehezen Gabmayer Miklós, nyitrai iparosnak megragadni és megfékezni a megvadult lovakat s ezzel elejét venni a nagyobb szerencsétlenségnek.

Kath. Népszövetségi mozgalom. Pöstyénből írják lapunknak: F. h. 12-én a Kath. Népszövetség végleg megalakult. Igazgató: *Práznovszky József* plebános; helyettes igazgatók: *Dr. Visnovszky József* megyei körorvos és *Smeringa Géza* kántortanító. A tagok száma 704. A csoportok száma 53. Ezenkívül Nagy-Örvistye főközségben a tagok száma 100. Az eredmény eddig nagyon is kielégítő. Egy hiányzik még: az intelligencia. Eddig nem volt időnk, de az ünnepek után első törekvésünk lesz, hogy értekezletet tartva alkalmat adjunk az intelligencia szervekedésére is. Hogy mennyire szükséges ez, azt mindenki érzi, a ki Pöstyénben megfordult. Adja Isten, hogy a mi intelligenciánk kezét fogjon s élére álljon annak a nagy tábornak, a mely máris készen áll s csak a vezénylest várja. Husvét hétfőn szervezzük az iparos legénységet.

Ködsön Bresztyenszky Kálmán orsz. képviselő és Gramantik Ágoston beszédei után 96 taggal alakult meg a Népszövetség. Helyi igazgatónak Kluch Ferenc plebánost választották meg.

Szebedrázson a szomszédos Cégel község is szép számmal jelent meg. A szövetségbe 170-en léptek be. Helyi igazgató lett Grigely Mátyas plebános. *Berseny, Nadasér, Kispróna és Pollusz* községeknek Bersenyben egybegyűlt népe előtt szintén *Bresztyenszky Kálmán* és *Gramantik Ágoston* ismertették a Katolikus Népszövetséget. A helyszínén 220-an iratkoztak be tagnak, helyi igazgatónak *Lukács Ignác* plebánost választották meg. Mind a három népgyűlés f. h. 12-én volt és mindenütt kellő számú csoportvezetőt is választottak.

Nagytapolcsányban is szervezkedik a Kath. Népszövetség. Még e hó elején a plebánián értekezlet volt, melyen résztvettek a polgárság vezető emberei. A taggyűjtés erősen folyik, f. hó 26-án (vasárnap) az egész környék bevonásával nagy népgyűlés lesz, melylyel kapcsolatban aztán végleg megalakul a helyi szervezet.

Uj ker. szoc. egyesület. Nyitra-Bajnán a ker. szociális mozgalom rövid idő alatt a vidék egész munkásnépét meghódította. Április 20-án husvét hétfőjén d. u. 4 órakor impozánsnak ígérkező népgyűlés keretében alakuló gyűlést tart a nyitrabajnai ker. szociális egyesület, melyre a vidék számos községe küldi képviselőt. A központ kiküldött szóokoa Bartos János néptitkár lesz. A ker. szociális tábor újabb csapatát részünkről is örömmel üdvözljük.

A vágvölgyi vonal kiépítése. A második vágány, melyet a vágvölgyi vonal mentén raknak le, építési munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy a párhuzamos sínpáron Vághidasig (Isztebnik) a forgalom május elsejével meg lesz nyitható. A Vághidastól Trencsénig terjedő szakaszon az építkezést a husvétü ünnepek után teljes erővel fogják folytatni. Itt eddigelé mindössze egy patakna az elterelésével voltak elfoglalva.

Szakolca város szépülése. Szakolca város képviselőtestülete e hó 3-ikán elhatározta, hogy köztereit és utcáit betonjárdákkal látja el, mely célra 60,612 K. összeget irányzott elő, s mely munkálatokat még a nyár folyamán végre is hajtja.

A Nyitrapereszlényben tervezett néppárti népgyűlés közbejött akadályok folytán nem f. évi április 20-án, hanem május hó 3-án fog megtartatni. Az elnöki megnyitót *Szmercsányi György*, a zárszót pedig *Bresztyenszky Kálmán*, orsz. képviselő fogják tartani; a néppárt jövőjéről *Babcsán József*, szolcsányi gazdálkodó, a néppárt működéséről pedig *Fiebig Alajos* pleb. fog beszélni. A gyűlés d. u. 3 órakor veszi kezdetét. Feltéve, hogy nem lesz eső, legalább 4-5000 ember megjelenésére van kilátás, az érdeklődés általános a kerületben.

Villamvilágítás Galgócon. A kultúra rohamos haladásának legszembetűnőbb mértőföldjelzői azok a kisebb helyek, melyek a technika vívmányai iránt élénk érdeklődést tanúsítanak s részt kérnek annak közjajaiból. Galgó község, mint már régebben említettük, villamos világitásra rendezkedik be. Az e célból folytatott tárgyalások remélhetőleg rövid idő alatt befejezettek, úgy hogy a villamvilágítási szerződést a törvényhatóság már a májusi közgyűlésen jóváhagyhatja.

Vadászterület berbeadása. A vidék egyik legjobb vadászterületének, a lakácsinai bérlete ez évi augusztus 1-vel jár le. Az új bérbeadás céljából hirdettet nyilvános árverést május hó 26-án tartják meg Lakácsin, a község házában. Az árverés iránt a nyitrai nimródok közül is sokan érdeklődnek.

Céllövészeti tanfolyam Érsekújvárott. Dr. Rabar Endre meghívása folytán Érsekújvárott e hó 5-ikén délután gyűlés volt a városháza nagytermében, melyen egy szervezendő céllövészeti tanfolyamnak az ügyét beszélték meg. A gyűlésen Szemere Huba országgyűlési képviselő ismertette meg a jelenlévőkkel a céllövő tanfolyamok előnyeit. Rámutatott arra, hogy e tanfolyamok vannak hivatva a régi magyar erényeket visszaállítani és hazánk önállóságát biztosítani. A fiataliságot a helytelen utról a józan utra terelni, hogy a hazának hasznára lehessen. A katonaság kérdésének megoldására is ez a legcélravezetőbb eszköz, mivel az ily tanfolyamot végzők 3 év helyett csak 2 esztendőzt szolgálnak és ezután tulajdonképeni hivatásuknak élhetnek. Célja e tanfolyammal első sorban az államnak kitűnő, de kevés számú hadsereget rövid ideig fenntartani. Az actió a vallás- és a honv. miniszter helyeslésével is találkozik, tehát pénzbe senkinek sem kerül, mivel az állam küldi ki a tanfolyam vezetőjét, adja a fegyvereket és a töltényeket teljesen ingyen. A

beszéd általános helyesléssel találkozott és egyelőre 2 tanfolyam azonnal megalakult, egy a fiataliság és egy a főgimn. ifjuság körében. Későbbben pedig ha elegendő gazdálíju jelentkezik, ösz táján, ismét a harmadik tanfolyam is meg fog alakulni. Az előkészületek megtételével dr. Rabar Endre közjegyző bizatott meg. Ugyancsak dr. Rabar Endre zárta be az értekezletet is, ama kijelentéssel, hogy 20 év mulva, ha ily szellemben haladunk, nem lesz gerinctelen a magyarság, fog tudni védekezni akár kül, akár bel ellenség ellen.

Vasuti szerencsétlenség. F. hó 12-én a Zsolna-rajeczi vonalon vonatkiskilás történt. Midőn a déli 1/2-1-kor Zsolna felé haladó vonat Palosnya órházat mintegy 1000 lépéssel elhagyta, a töltés meglazulása folytán a mozdony kisiklott s a töltés melletti mocsárba fordult ki, magával rántván a szomszéd postakocsit is, míg a többi kocsik a vágányon maradtak. Hogy nagyobb baj nem történt, a mozdonyvezető lélekjelenlétének és kötelességtudásának tulajdonítható, a ki csak akkor szállt le illetőleg üszött el a pocsolya vízben hűsülő mozdonyról, miután a gőzt kibocsátotta s a tovább mozgást lehetetlenné tette. Az utasoknak a nagy rázkódáson és ijedségen kívül egyéb bajuk nem történt. A vonatok a következő napon már rendesen közlekedtek.

Az érsekújvári önk. tűzoltó egyesület, 1908. évi április 26-án d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében tartja XXXIV. évi rendes közgyűlést. Napirend: 1. Parancsnok évi jelentése az egyesület működéséről. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése a mult évi számadásokról. 4. Pénztárnok részére a felmentvény megadása. 5. Jövő évi költségvetés megállapítása. 6. Az alapszabályok szerint bejelentett indítványok.

Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület által a f. évben rendezendő XXVI.-ik nemzetközi lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Bécsből gyorsvonaton 2-3 órányi távolság) ismét május hó első vasárnap délutánján és az utána következő hétfőn, vagyis május hó 3-án délután és május hó 4-én fog megtartatni. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szoktak az érsekújvári lóvásárt felkeresni. A mult évben is 2000 drb. különféle használatra való ló adatott el. Lakások és istállók az érsekújvári polgármesteri hivatalnál rendelkeztek.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. év március hó 26-án tartott 76-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1907. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1907. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 917,014,396 korona és 99 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 41,095,963 korona és 58 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 31,422,408 korona 19 fillérral 264,156,557 kor. 24 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tükörüveg biztosítást, a díjbevétel 16,885,488,656 korona biztosítási összeg után 27,302,460 korona 49 fillér volt, miből 10,146,474 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 17,155,986 korona 04 fillérre rúgott, mely összegből 12,269,989 korona 32 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 113,331,852 korona 27 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3,921,627 korona 66 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,717,649 korona 06 fillérre rúgott.

Károkért a társaság 1907-ben 37,472,589 korona 25 fillért és alapítása óta 899,042,935 korona és 20 fillért fizetett ki.

E kártérítési összegből hazánkra 173,248,760 K. 76 fillér esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen: 20,292,237 korona 37 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség tartalék, mely 6,300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, 12,575,698 korona 89 fillér összegben, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rúgó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai áttalással 1,206,538 korona 48 fillért tesz ki.

Az értékpapírok értéke 4,741,807 korona 69 fillérral ment vissza, de a vezetőség elővigyázata folytán ez a veszteség az intézetet nem érinthette, mert az a 17,013,704 korona 71 fillért kitevő árfolyamtartalékból nyerhetett leirást. Ez a tartalék ma még mindig 12,565,698 korona 89 fillért tesz ki.

Különös figyelmet érdemel még az 1000 új intézeti részvénynek kedvezően kereszthelyezett kibocsátása, melynek agió-nyereségéből 11,525,000 korona a matematika életbiztosítási tartalékhoz esatoltatott.

Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai áttalások folytán 292,979,591 korona 76 fillérről 323,629,347 korona 57 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 60,625,971 kor. 77 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 26,668,849 kor. 08 fillér. 3. Letéteményezett ér-

tékpapírokra adott kölcsönök 4.017.801 kor. 92 fillér. 4. Értékpapírok 209.404.916 kor. 74 fillér. 5. Tárcza váltók 842.350 kor. 85 fillér. 6. A részvényesek biztosított adósszelei 8.820.000 kor. 7. Kézpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 13.249.457 kor. 21 fillér, összesen: **323.629.347** korona 57 fillér. Ezen értékekből 65,5 millió korona magyar értékekre esik.

Irodalom.

Új könyv a munkásokról.

Huszár K.: „Magyarország ipari munkásai.” E címen néhány nap mulva egy mindnyájunkat közelről érdeklő és az egész keresztény szociális mozgalomra nézve nagy jelentőséggel bíró munka fog napvilágot látni. Huszár Károly szerkesztő tollából. Pontos számokkal és megbízható adatokkal világít be a szerző a magyar munkásélet mélységeibe és nyomorúságába. Az ipari szociális kérdés lényege még olyan ember előtt is ismeretlen, a ki megfelelő szociális érzékkel bír és buzgó tevékenységet akar kifejtetni a keresztény akciók terén. A papság, a tanítói kar, a köztisztviselők nem ismerhetik meg kellőképpen a munkáskérdést, mert nem jutnak a megfelelő adatok birtokába. Maga a munkásosztály sem hajlandó hitelt adni sokszor tömörülésre való felhívásunknak, mert nem ismeri az általános szociális helyzetet.

Ezen akar Huszár Károly új könyve segíteni. Ebben mindenki által érthető, s mindenki által hozzáférhető módon ismertette lesznek statisztikai adatokkal az ipari munkások száma, a munkások családi állapota, kora neme, — a munkaidő, a kisipari és gyári munkabérek, a munkálakások — a munkások táplálkozása, a munka áldozatai — az iparfelügyelet és a szakszervezeti ügyek. Hézagpótló mű ez a füzet a keresztény szociális birodalomban. Ha ezt sok ezer számra tudjuk a nép közé vinni, akkor egy csapásra kell fellendülnie szakszervezeti mozgalmunknak.

Azért melegen ajánljuk ezen röpiratot összes szervezeteink és egyesületeink hathatós pártfogásába. Egyetlenegy felvilágosodott keresztény szocialista asztaláról sem hiányozhatik Huszár Károly ezen régen várt röpirata. *Egyes példányok ára 40 fillér.* Legalkalmasabb volna, ha szervezeteinkben egyesek összegyűjtjenék a pénzt és egy utalványon rendelnék meg az összes szükséges példát.

nyokat egy címre. Megrendelhető a pénz előleges beküldése mellett e címen: Huszár Károly szerkesztő Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 29.

Telefon.

P.-i. Nagytapolcsány. Megkaptuk, de csak az ünnepek után vehetjük elő. Köszönet. Boldog ünnepeket!

C. Csacza. A fogyasztási és értékesítő szövetkezet intencióinak megfelelően fogjuk felhasználni. Köszönet. Felix Alleluja!

J. Nyitraudvarnok. Az ápril 12-iki szám Bélaudvarnokra tévedt, a honnét „Ismeretlen” jelzéssel került vissza. Intézkedtünk, hogy megküldessék.

Kath. Tanító. Tessék egy levelezőlapon a Kath. Népszövetség központi Igazgatóságához fordulni: Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.

H. J. Nyitra. A közleményeket még nem cenzuráltuk, de átolvastuk, s úgy hisszük beválnak. Szép és épületes, hogy lelkes fiatal emberek sorakoznak a kath. sajtó körül, hogy azt szellemi erejükkel támogassák. Ebben rejlik jövőnk reménye.

D. K. A feministák azon kívánsága ellen, hogy a nők teljes polgári és politikai egyenjogúságot nyerjenek, sem természetjogi, sem keresztény vallási szempontból kifogást tenni nem lehet. Az egész kérdés a társadalmi és politikai célszerűség szempontjából itélendő meg.

Szarkahegy legszebb helyén

nyári lakoknak alkalmas
négy szőlő-parcella,

76. 3-3.

azonkívül ugyanott egy jó karban levő szőlő
hozzátartozó nagy darab réttel és hajlékkal
szabad kézből eladó.

Bővebbet: Piarista-utca 18. sz. alatt.

Triesti Általános Biztosító Társaság (ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V. kerület, Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mértékkel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betörésses-lopás és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság” számára.

A nyitrai főügynökség:
NYITRAI HITELBANK.

SI. 1-1.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldit
fölkörműl **házánk**
természetes
szénsavas vizek
királya:

a mohai ÁGNES-Forrás

Millenniumi nagy
éremmel kitüntetve.
Kitűnő asztali bor-
és **gyógyvíz**, a
gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknek.

Mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav-tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbélebb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél- és légcsőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyhiány** és **emésztési zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbajoktól** és **sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **két és értékű mesterségesen szénsavval telített víznél**, sőt a szódavíznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes**-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz!

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz!

Olcsóbb a szódavíznél!

Főraktár: AITNER FERENC ÚRNÁL, NYITRÁN.

NYITRAI KERESKEDELMI ÉS HITELINTÉZET.

Hirdetmény.

A Nyitrai Kereskedelmi és Hitelintézet 1908. április 5-én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a társaság részvénytőkéjét 500 drb új 200 kor. n. é. részvény kibocsátása által 200,000 koronáról **300,000 koronára** emeli fel.

Ezen új 500 drb részvény átvételére a régi részvényesek elővételi joggal bírnak a következő feltételek mellett:

1. Az új részvények 400 korona vételárban bocsájtatnak ki, melyből 200 korona az alaptőkéhez, 200 korona pedig a bélyegilleték és költségek levonásával a tartalékalaphoz esatoltatik.

2. Minden két-két régi részvény birtokosának egy-egy új részvény átvételére van joga. Félrészvények nem adatnak ki.

3. Az elővételi jog **1908. április 6-tól** kezdve legkésőbb **1908. május 26-ig** gyakorolható.

Minden részvényes, aki elővételi jogát gyakorolni kívánja, köteles az ezen jog alapjául szolgáló részvényeket számszámjegyzék kíséretében az intézet pénztáránál lebélyegzés végett a szokásos üzleti órákban bemutatni.

4. **Azon részvényes, aki elővételi jogát a fentjelzett záróhatáridőig nem gyakorolja, ezen jogát elveszti.**

5. A részvényes által bemutatott régi részvények a következő záradékkal: „**Elővételi jog gyakoroltatott 1908-ban**“ láttatnak el és a részvényeseknek visszaadtnak. Az egyidejűleg teljesített befizetésről ideiglenes elismervény adatik ki, melyen később a 2-ik részlet fizetése is elismertetik.

6. A befizetések 2 részletben teljesítendőek és pedig:

I. részlet: A bemutatás napján, 1908. április 6-tól kezdve legkésőbb 1908. május 26-ig: 200 korona és ennek 1908. január 1-től járó 6% kamatai;

II. részlet: legkésőbb 1908. június 26-ig: 200 korona és ennek 1908. január 1-től járó 6% kamatai.

A bemutatás napján azonban mindkét részlet egyszerre is befizethető.

7. Az új részvények birtokosai 1908. január 1-től kezdve az üzleti eredményben, valamint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi részvények birtokosaival egyenlően részesednek.

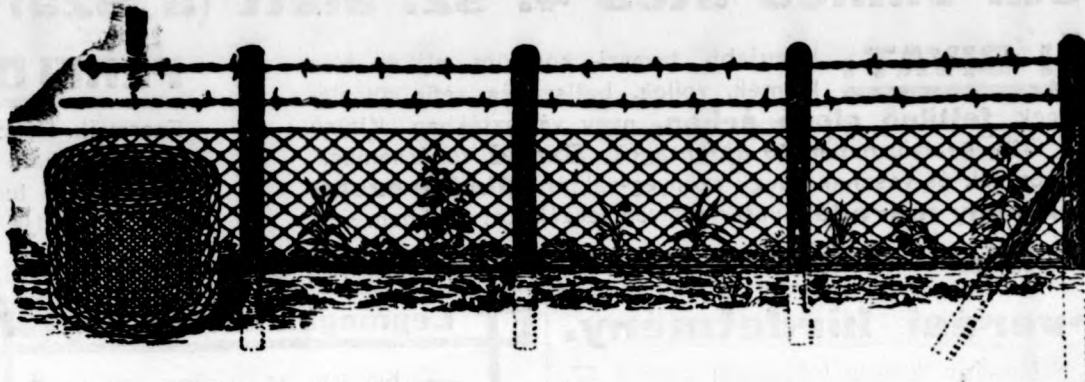
8. Az új részvények 1908. augusztus 1-től kezdve fognak az ideiglenes elismervények visszaszolgáltatása ellenében a részvényeseknek kiadatni.

Nyitrán, 1908. évi április hó 6-án.

77. 2-2.

Az igazgatóság.

PÁZMÁNDI JÓZSEF kerítés, sodronyfonó és szövő-ipar üzlete
NYITRÁN, TÓTH VILMOS UTCA 32. SZÁM.

Saját készítményű gép sodrony-fonataim olesóságuknál és tartóságuknál fogva különösen alkalmasak szőlők, kertek, vadás-erdők, nyaralók park-, gazdasági épületek, kertipavillonok, folyosók és baromfi ketrecek stb. bekerítésére. — Gyep- és virág disz-kerítések, föld-, kavics- és kőszénáthányó rosták, rezesített acél matrac-fonatok, vas-ajtók, kapuk, ablak-rácszatok, réz- és vassodrony-szövetek és fonatok gabona tisztításhoz, ugyszintén kék és zöld sodronyból ablak-légyszövetek, sziták és rosták készítése.

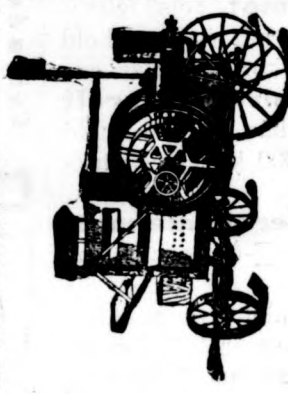
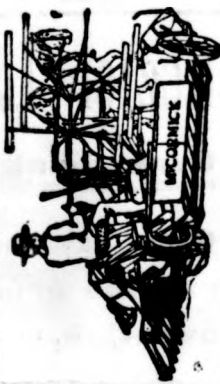
Ajánlom továbbá a legujabb készítményű hatszögletű lyukakkal többször csavart, horganyozott (cinezett) sodrony-fonatot, melynek alsó és felső széle több szálból font sodronnyal van ellátva. Minthogy azonban ezen fonat teljesen kész állapotban utólagosan lesz horganyozva, tehát szépség és tartóság tekintetében felülmul eddig létező minden gyártmányt, és azzal az előnnyel is bír, hogy a többszörösen esavart fonat utólagos horganyozás következtében tömörebb és könnyen házilag felszerelhető.

Az összegek megállapodás szerint részletekben is törleszthetők.

51. 9-20.

Mc Cormick
amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:
Budapest, V., Alkotmány-utca 12.
Knecht E. John igazgató.
Mc Cormick kévekötő-arató-
gépeismarokrakó-arató-
gépei a magyar viszonyoknak
megfelelően külön lesznek gyártva.
Ez nem üres írást, hanem tény!

66. 5-10.

SEILNACHT JÓZSEF

= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ
(Nyitra megye).

Oltárok, szószékek,
keresztelő-kutak,
szobrok és kereszt-
úti állomások stb.
izléses készítése.

Régi oltárok átala-
kítása és diszítése.

Vázlatokat és költ-
ségelőirányzatokat
díjmentesen küldök.

Németprónai templom főoltára 1907.

46. 10-24

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

146.

Ajánlja jól berendezett legfino-
mabb bel- és külföldi szövetek-
ből álló raktárát, — valamint

férfiszabó-műhelyét,

melyben egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát,
ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltőket, reverendákat, cimá-
dákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

VEREBÉLY GÉZA LEGNAGYOBB S FŐVÁROSI MODERN BERENDEZÉSŰ ÜRI- ÉS NŐI-DIVAT ÁRÚHÁZA NYITRÁN,

Tóth Vilmos utca 4. sz. alatt (a Szarvas-szálloda mellett)

NŐI DIVAT: Legujabb tavaszi kosztüm alj és blúz kelmék, voilok, batiszt és zefir különlegességek, **feltűnő olcsó árban**, nagy választékban. Kitűnő állású fűző, keztü, napernyő ujdonságok. **Szolid** fehérműek, asztalműek és vásznak. Nagy szőnyeg-raktár. **Minden szombaton nagy maradék** vásár mélyen leszállított árakban.

FÉRFI DIVAT: Legujabb tavaszi kemény és puha kalap ujdonságok. — Sétabotok, keztüök. — Esernyők. Pénz és szivar tárcák. Nyakkendőkben óriási választék. — **Megbízható** férfi fehérműek. Elsőminőségű gallérok 6³/₄ cm. magasságig tucatja K 4-70 darabja 40 fill., 1 tucat kézelő 24 cm.-ig tucatja K 7— 1 pár 60 fillér.

Szigoruan szabott árak. Azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

Árverési hirdetemény.

Szkaesány község tulajdonát képező 57. számú ház a hozzá kötött korlátlan italkiméresi joggal az **1908. évi ápril hó 27-én délelőtt 10 órakor Szkaesány** község irodájában nyilvános árverésen bérbe adatni fog. Hentes ipart űzők elsőbbséggel bírnak. Árverési hirdetemény és feltételei a nagybéliezi jegyző és a szkaesányi bírónál tekinthetők meg. Nagy-Béliez, 1908. ápril 12.

Balázsovics István,
közjegyző.

80. 1-1.

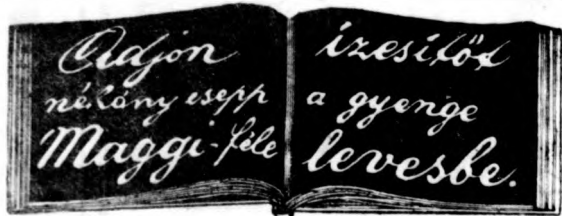
Árverési hirdetemény.

A **nyitrai székeskáptalan** eladja tehermentesen a vízi joggal együtt:

- 1) a **berencsi malmot**, belső felszerelés nélkül, hozzá tartozó ház és 4 m. hold 688 □-ól ingatlanul 10,000 kor. becsértékben;
- 2) a **lúki-gergelyfalvi felszerelt malmot**, hozzá tartozó ház és 6 m. hold 206 □-ól ingatlanul 28,000 kor. becsértékben: — végre
- 3) a **pogrányi felszerelt malmot**, hozzá tartozó 5 m. hold 98 □-ól ingatlanul 9000 korona becsértékben.

A malmok becsáron alól el nem adhatók; írott zárt ajánlatok a becsár 10% bánatpénzzel **f. 1908. év május hó 30-ának délutáni 6 órajaig Szteszkal József** kanonok úr címére beküldendők.

A többi árverési feltétel s egyéb teljes felvilágosítás nyerhető **Riszner Károly** káptalani ügyész irodájában, Nyitrán, Gyürki-utca 24. sz. alatt. 61. 3-3.

Legmegbízhatóbb cég!

Kitüntetve az Országos Ipar-egyesület nagy ezüst érmével.

SULGAN ANDRÁS

42. 11-52. CIPÉSZ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-U. 7.

Ajánlja a nagyrdemű közönség szives figyelmébe modern berendezésű **nagy cipőraktárát**

Továbbá ajánlja **felsőréssz készítményeit és bőrkereskedését** a t. cipésmester urak figyelmébe. Raktáron tart legjobb bel- és külföldi bőroket: angol bagaria, chevreaux, box és borjubört stb., valamint az összes cipész kellékeket. Mérték utáni felsőréssz kidolgozására különös gond fordittatik. Vidéki megrendeléseket gyors és pontos kiszolgálás mellett eszközöl nagyban és kicsinyben. Érzékeny és hibás nővéssű lábakra nagy figyelem fordittatik.

Gyors és pontos kiszolgálás, olcsó árak!

Gyors és pontos kiszolgálás, olcsó árak!

Nyitra megyében, Nyitrazerdahely község határában fekvő mintegy 400 magyar hold kiterjedésű **elsőrendű birtok**

lakház és gazdasági épületekkel 1908. évi október hó 1-től bérbeadó. Bővebb felvilágosítást ad Zerdahelyi Béla úr Nyitrazerdahelyen (Nyitra m.)

78. 2-3.

Legmegbízhatóbb cég!

Alapítottott
1897-ben.

Alapítottott
1897-ben.

165. 22-52.

Kenczler Lipót szücsmester Nyitra Erzsébet-út 13.

Óvakodjunk a molyoktól!

Óvakodjunk a molyoktól!

Csak egy minden tekintetben megbízható intézet van, a hol **szörme árúinkat**, a nyári idény alatt, **moly kár ellen megóvhatjuk**, és ez **Kenczler Lipót** szücsmester vezetése alatt áll.

FELTŰNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

2. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.